

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	20 juli 2023	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z2023-00000742	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	D2023-00011152	DOORKIESNUMMER	030-2589111
UW BRIEF VAN	5 september 2022	FAX	030-2589112
UW NUMMER	Niet van toepassing	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Verzoek tot intrekking - Zienswijze	ONDERWERP	Definitief besluit naar aanleiding van een verzoek tot intrekking

Bij brief van 5 september 2022, ontvangen op 6 september 2022, heeft u bij ons, namens Vereniging Natuur en Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede, het “*Verzoek voorkomen verslechtering Kolland en Overlangbroek*” ingediend. Hierin verzoekt u ons om onmiddellijk de noodzakelijke passende maatregelen te nemen zoals beschreven in het rapport “*Verslechtering van het habitatype H91E0C in het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek: een ecologische en juridische analyse*” van de heren R.P. Baayen en W. Verheugt van de werkgroep Kromme Rijnkorridor.

Uw verzoek bestaat juridisch gezien uit de volgende onderdelen:

A) Handhavingsverzoek op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (het eerste en derde opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 5 september 2022 weergegeven onder het kopje ‘Verzoek om het nemen van passende maatregelen’).

B) Verzoek tot het krachtens artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming (gedeeltelijk) intrekken van natuurvergunningen van de ten aanzien van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek omliggende projecten totdat de kritische depositiewaarde op alle plekken in het desbetreffende Natura 2000-gebied is behaald (het tweede opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 5 september 2022 weergegeven onder het kopje ‘Verzoek om het nemen van passende maatregelen’).

C) Verzoek tot het nemen van maatregelen in verband met het grondwaterpeil en terreinbeheer op grond van de aanschrijvingsbevoegdheid van artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming (het vierde en vijfde opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 5 september 2022 weergegeven onder het kopje ‘Verzoek om het nemen van passende maatregelen’).

Dit besluit ziet alleen op uw verzoek tot het (gedeeltelijk) intrekken van natuurvergunningen (B) en betreft dus géén besluit over uw handhavingsverzoek (A) en/of uw verzoek om maatregelen te nemen in verband met het grondwaterpeil en terreinbeheer (C).

Voor zover uw verzoek geen betrekking heeft op het (gedeeltelijk) intrekken van vergunningen, is dit behandeld in afzonderlijke besluitvorming.

I. Besluit

Uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking wordt afgewezen.

II. Ontvankelijkheid

Gelet op de statutaire doelstellingen en feitelijke werkzaamheden van Vereniging Natuur en Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede, is sprake van belanghebbendheid en zodoende ontvankelijkheid.

III. Procedure

Uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals beschreven in paragraaf 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Beoordeling

Voor de intrekking van natuurvergunningen is het toetsingskader zoals geformuleerd in artikel 5.4, eerste en tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van toepassing.

Vooropgesteld zij dat het instrument van intrekken van vergunningen niet is bedoeld als een mogelijkheid van integrale herbeoordeling van alle reeds verleende natuurvergunningen. Een vergunninghouder mag aan een onherroepelijke vergunning immers rechtszekerheid ontfangen. Daarom moet er sprake zijn van bijzondere omstandigheden voordat wij overgaan tot het intrekken van een vergunning.

Voor zover de intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb van toepassing zouden zijn, geldt dat de belangen van vergunninghouders zwaarder wegen dan de belangen die met intrekking zijn gediend. Dit betekent dat wij geen gebruik maken van de krachtens artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb geldende discretionaire bevoegdheid om vergunningen in te trekken. Ter onderbouwing wordt verwezen naar de in dit besluit opgenomen beantwoording van de zienswijze, onder Ad 1. van hoofdstuk V. Zienswijze.

Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn bepaalt dat er passende maatregelen genomen moeten worden om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen.

Op grond van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb wordt een natuurvergunning ingetrokken wanneer dit nodig is (als passende maatregel) ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft bij uitspraak van 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaanuitspraak), uiteengezet wanneer dit het geval is. Kort en goed blijkt hieruit het volgende:

- Daar waar hoge stikstofbelasting leidt tot verslechtering van natuurwaarden zijn passende maatregelen nodig, die onder meer gericht zijn op de daling van de stikstofdepositie in het betrokken Natura 2000-gebied;
- De intrekking van een natuurvergunning voor een activiteit die bijdraagt aan die verslechtering, is een dergelijke passende maatregel;
- Bij de keuze welke passende maatregelen nodig zijn, komt het bevoegd gezag beoordelingsruimte toe;
- Alleen als intrekking van een natuurvergunning de enig mogelijke passende maatregel is, moet het bevoegd gezag daartoe overgaan;
- Als er ook nog andere passende maatregelen getroffen kunnen worden, mag intrekking achterwege blijven. Wel moet dan inzichtelijk worden gemaakt met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.

Passende maatregelen

Vooropgesteld wordt dat in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek stikstofgevoelige natuurwaarden overbelast zijn, en dat er dus passende maatregelen nodig zijn.

Wij menen echter dat er voldoende andere passende maatregelen getroffen zijn en worden ter voorkoming van verslechtering van de stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek, waardoor (gedeeltelijke) intrekking van natuurvergunningen niet nodig is.

Niet alleen de mate van stikstofuitstoot bepaalt de staat van de natuur. Zo zijn waterkwaliteit en waterkwantiteit, de verbondenheid van habitats en de grootte van leefgebieden voor soorten onder andere belangrijke condities voor de kwaliteit van natuur. Naast het reduceren van stikstofuitstoot bij de bron zijn er verschillende natuurmaatregelen mogelijk om te werken aan de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, zoals het verhogen van de grondwaterstand, het ontsnipperen van natuur of het vergroten van natuurareaal. De aanpak van het stikstofvraagstuk bestaat daarom uit maatregelen gericht op natuurherstel en natuurbehoud, bronmaatregelen die de uitstoot en depositie van stikstof reduceren als ook een inzet op de ruimtelijke inrichting.

Afhankelijk van de gebied specifieke situatie zal moeten blijken welke mix aan maatregelen het meeste effect sorteert.

In het vastgestelde Beheerplan Kolland & Overlangbroek 2019-2025 zijn in hoofdstuk 4 verschillende herstelmaatregelen uitgewerkt.¹ Het effect van verschillende drukfactoren zoals verdroging, essentaksterfte en stikstofdepositie versterkt elkaar. Door middel van een verbeterde hydrologische huishouding is en wordt verdroging tegengegaan waardoor het gebied beter bestand is tegen de overige drukfactoren. Binnen de deelgebieden worden daarom, ten behoeve van het tegengaan van verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie, hydrologische maatregelen uitgevoerd met als doel de grondwaterstand te verhogen en de afvoer van overtollig zuur (regen)water te verbeteren. Zodoende is en wordt een hydrologische scheiding aangebracht tussen het agrarische gebied en de natuurgebieden. Deze vastgestelde maatregelen² die ertoe leiden dat bestaande natuurwaarden worden behouden, uitgebreid of verbeterd, zijn inmiddels uitgevoerd of worden in de komende jaren verder uitgevoerd. In 2022 zijn binnen dit kader twee peilbesluiten vastgesteld welke betrekking hebben op het gebied.³

Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking is getreden. Sindsdien bevat de Wnb duidelijke doelstellingen: in 2025 moet ten minste 40% van het totaal aantal hectares stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde zitten, in 2030 tenminste 50% en in 2035 ten minste 74%. Dit zijn harde resultaatsverplichtingen in welk verband wordt verwezen naar artikel 1.12a van de Wnb. Daarbij is het einddoel dat de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstofgevoelige natuurwaarden worden behaald. Daarom zal het Programma stikstofreductie en natuurverbetering ook zien op maatregelen die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstof gevoelige habitats, in welk verband wordt verwezen naar artikel 1.12b van de Wnb.

Voor het bereiken van de reductiedoelstelling in 2030 is op 24 april 2020 een structureel maatregelenpakket vastgesteld, voor een totaalbedrag van ruim € 5 miljard. Dit maatregelenpakket is terechtgekomen in het Programma stikstofreductie en natuurverbetering, dat op 11 december 2022 is vastgesteld. Deze maatregelen zorgen voor een stikstofdepositiereductie binnen de bandbreedte van 103-180 mol/ha/jaar in 2030. Met het Programma stikstofreductie en natuurverbetering kan de resultaatsverplichting van 50% in 2030 worden behaald.

De maatregelen zijn deels al in uitvoering. Zo zijn, en worden, er regelingen opengesteld om bedrijven die voor (veel) stikstofdepositie zorgen aan te kopen. Deze regelingen worden in samenwerking met de provinciale bevoegde gezagen uitgevoerd en zorgen ook in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek voor de nodige depositiedaling. Ook in de provincie Utrecht (en Gelderland) zijn er veehouderijen die geïnteresseerd zijn in vrijwillige opkoop door de overheid. De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties is eveneens gestart.

Ondanks dat het kabinet inmiddels is afgetreden, blijkt uit het in december 2021 gepubliceerde Coalitieakkoord dat er nog eens extra zal worden geïnvesteerd in de oplossing van de stikstofproblematiek. Daarvoor wordt een transitiefonds van circa 25 miljard beschikbaar gesteld.⁴ Oftewel: er zullen nog meer maatregelen worden getroffen ter reductie van de stikstofdepositie.

Momenteel wordt voor elk Natura 2000-gebied een gebiedsplan opgesteld, waarin de benodigde maatregelen gebiedsgericht zijn uitgewerkt. In dat verband wordt verwezen naar artikel 1.12fa van de Wnb. Vooruitlopend daarop is door de provincie Utrecht op 23 maart 2022 het Handelingskader gebiedsgerichte aanpak stikstof vastgesteld.⁵ Op 1 juli 2023 heeft de provincie Utrecht haar gebiedsplan, het Utrechts Programma Landelijk Gebied (hierna: UPLG)⁶, in concept ingediend bij het Rijk. In dit document wordt beschreven hoe de provincie Utrecht werkt aan een vitaal landelijk gebied, waarin een gezonde natuur, een klimaatbestendig landschap en een economisch rendabele en duurzame landbouw hand in hand gaan. Het uiteindelijke UPLG zal, na diverse participatiemomenten voor de belanghebbenden en besluitvorming door Provinciale Staten, in het voorjaar van 2024 definitief worden vastgesteld.

De (herstel)maatregelen en de Gebiedsgerichte aanpak ter reductie van stikstofdepositie zijn en worden getroffen met het doel om de (dreigende) verslechtering van de natuurkwaliteit van stikstofgevoelige habitats te voorkomen of te herstellen, en zijn daarom passende maatregelen. Dat de maatregelen ook bijdragen aan het behalen van de instandhoudingsdoelen en wellicht ook als instandhoudingsmaatregel zouden kunnen worden aangemerkt,

¹ <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2019/02/Beheerplan-Kolland-en-Overlangbroek.pdf>.

² Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, 11 oktober 2016. Projectplan Waterwet Aanleg waterstaatswerken landgoed Kolland.

³ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR680269/1> en <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR272326/5>.

⁴ Zie het Coalitieakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst", te raadplegen via de volgende link:

<https://www.kabinetsformatie2021.nl/documenten/publicaties/2021/12/15/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst>.

⁵ Het Handelingskader is te raadplegen via de volgende link: <https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2022-04/Handelingskader%20aanpak%20stikstof%2C%20december%202021.pdf>.

⁶ Het UPLG is te raadplegen via de volgende link: <https://www.stateninforma.ie.provincie-utrecht.nl/documenten/5-juli-2023-eindconcept-UPLG-1-Ohoofdocuemnt-versie-voor-minister.pdf>.

doet hieraan niet af. Daarnaast zijn het geen maatregelen die verbonden zijn aan een natuurbelastend initiatief en dus geen beschermingsmaatregelen. Ook is duidelijk wanneer de maatregelen zijn uitgevoerd of nog zullen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect is van die maatregelen.

Zodoende is er voor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek een concreet tijdspad met concrete maatregelen en doelstellingen zodat vooralsnog van intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb kan worden afgezien.

Kritische depositiewaarde

Habitattype H91E0C vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) is het enige habitattype waarvoor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek is aangewezen. Volgens AERIUS Calculator, versie 2022, welke sinds 22 januari 2023 beschikbaar is, blijkt dat voor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek de kritische depositiewaarde (1.857 mol/ha/jaar) voor het habitattype H91E0C slechts op 1 hexagoon wordt overschreden. Daarbij gaat het om hexagoon 4207091 (coördinaten x:154641 y:444607).

Voorts geldt dus dat ten aanzien van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek reeds andere maatregelen zijn en worden getroffen waarbij (gedwongen) intrekking van natuurvergunningen momenteel niet nodig wordt geacht als zijnde passende maatregel.

Natuurdoelanalyses

Voor ieder in het Programma stikstofreductie en natuurverbetering opgenomen Natura 2000-gebied wordt een natuurdoelanalyse opgesteld.

Een natuurdoelanalyse beschrijft hoe het gaat met de natuur in een gebied, of en welke problemen er zijn en in welke richting maatregelen nodig zijn om de natuur weer gezond te maken. Provincies gebruiken deze analyses bij de gebiedsgerichte aanpak voor het halen van de doelen op het terrein van natuur, stikstof, klimaat en waterkwaliteit. De uiteindelijke natuurdoelanalyses zullen worden getoetst door de Ecologische Autoriteit.⁷ In de desbetreffende natuurdoelanalyse is aangegeven in hoeverre de beoogde gebiedsdoelen voor het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek met de genomen en voorziene te nemen maatregelen worden gehaald. Omdat de natuurdoelanalyse van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek nog niet definitief is getoetst door de Ecologische Autoriteit, is deze niet betrokken bij de beoordeling van uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking.

V. Zienswijzen

Op 11 mei 2023 hebben wij ons ontwerpbesluit aan uw vereniging toegestuurd en u in de gelegenheid gesteld hierop te reageren.

Op 15 juni 2023 ontvingen wij uw zienswijze namens Vereniging Natuur en Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede.

De zienswijze bevat samengevat de volgende punten:

1. De intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c en d, van de Wnb zijn van toepassing. Dit omdat er onder meer sprake is van vergunningen die zijn verleend met toepassing van het PAS en de uitkomsten van het deskundigenrapport en de concept natuurdoelanalyse reden zijn dat onder meer sprake is van vergunningen die momenteel niet dusdanig zouden zijn verleend.
2. Er wordt een onjuiste kritische depositiewaarde gehanteerd.
3. De herstelmaatregelen uit Beheerplan Kolland & Overlangbroek 2019-2025 zijn onvoldoende.
4. Voornemens worden verward met passende maatregelen.
5. Het voorgenomen besluit voldoet, in samenhang met de overige besluitvorming op het verzoek om passende maatregelen, niet aan de eisen uit de jurisprudentie. Dit omdat er geen passende maatregelen worden genomen en wordt volstaan met verwijzingen naar staand beleid, waarvan wetenschappelijk vaststaat dat het onvoldoende is, en toekomstig beleid, waarvan de Afdeling heeft geoordeeld dat het niet mag worden meegeteld.

⁷ De werkwijze van de Ecologische Autoriteit is te raadplegen via de volgende link: <https://www.ecologischeautoriteit.nl>.

Wij reageren hierop als volgt:

- Ad 1. Zoals aangegeven is de natuurdoelanalyse van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek nog niet definitief getoetst door de Ecologische Autoriteit, en daarom niet betrokken bij de beoordeling van uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking.

Krachtens artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb beschikken wij over een discretionaire bevoegdheid om een vergunning in te trekken indien deze in strijd met wettelijke voorschriften is verleend. Wij zijn echter van oordeel dat er geen sprake is van vergunningen die in strijd met wettelijke voorschriften zijn verleend.

De Afdeling heeft bij uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 (PAS-uitspraak), geoordeeld dat de passende beoordeling die aan het PAS ten grondslag ligt niet voldoet aan de eisen die uit artikel 6 van de Habitatrichtlijn voortvloeien. De Afdeling heeft het PAS onverbindend verklaard, waarbij erop is gewezen dat vergunningen die met toepassing van het PAS zijn verleend en onherroepelijk zijn, hun rechtsgevolg behouden (r.o. 34.3). Deze vergunningen zijn daarmee, ook na de PAS-uitspraak, van kracht gebleven.

Het met toepassing van het PAS verlenen van vergunningen is in overeenstemming geweest met de in het kader van het PAS opgenomen voorschriften uit de Wnb, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming.

Bij de vraag of de intrekkingsgrond van artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb aanwezig is, is een herbeoordeling van de rechtmatigheid van een vergunning weliswaar noodzakelijk, maar daarbij moet wel worden uitgegaan van de wetgeving en inzichten die ten tijde van de vergunningverlening van toepassing waren.

De vraag is dus of de herbeoordeling tot de conclusie leidt dat een met toepassing van het PAS verleende vergunning in strijd met het destijds geldende recht is verleend. Dit is niet het geval, want ten tijde van vergunningverlening was het PAS op grond van de Wnb en onderliggende regelgeving nog van toepassing. Dat bijlage 2 van het PAS op 29 mei 2019 onverbindend is verklaard, doet hieraan niet af. Aan onverbindend verklaring komt geen terugwerkende kracht toe, zoals bij vernietiging bijvoorbeeld wel het geval is.

Nu aan het onverbindend verklaren van het PAS geen terugwerkende kracht kan toekomen, en de desbetreffende vergunningen dus niet in strijd met de wet zijn verleend, luidt onze conclusie dat de intrekkingsgrond uit artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb niet van toepassing is.

Zodoende wordt niet toegekomen aan een belangenafweging in de zin van artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb.

De rechtbank Midden-Nederland (hierna: de rechtbank) heeft bij uitspraak van 22 september 2021, ECLI:NL:RBMNE:2021:4524, en bij uitspraak van 10 mei 2022, ECLI:NL:RBMNE:2022:1791, geoordeeld dat een met toepassing van het PAS verleende vergunning in strijd met het destijds geldende recht is verleend. Tegen deze uitspraken hebben wij hoger beroep aangetekend bij de Afdeling. Indien de Afdeling de desbetreffende uitspraken van de rechtbank op dit onderdeel bevestigt, betekent dit dat bij verzoeken tot (gedeeltelijke) intrekking krachtens artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb alsnog wordt toegekomen aan een belangenafweging. Ten aanzien van het nu voorliggende verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking zouden wij in dat geval echter alsnog geen gebruik maken van de krachtens artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub c, van de Wnb geldende discretionaire bevoegdheid om vergunningen (gedeeltelijk) in te trekken omdat de belangen van vergunninghouders zwaarder wegen dan de belangen die met intrekking zijn gediend. Voor een uitwerking daarvan wordt verwezen naar onderstaande beoordeling aan de hand van artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub d, van de Wnb.

Krachtens artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub d, van de Wnb beschikken wij over een discretionaire bevoegdheid om een vergunning in te trekken indien de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunning, onderscheidenlijk ontheffing is verleend zodanig zijn gewijzigd, dat deze niet, niet zonder beperkingen of voorwaarden, of onder andere beperkingen of voorwaarden zou zijn verleend, indien deze omstandigheden op het tijdstip waarop de vergunning, onderscheidenlijk ontheffing is verleend zouden hebben bestaan.

De mogelijkheid bestaat dat aan de strekking van dit artikel wordt voldaan omdat de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunningen zijn verleend zodanig zijn gewijzigd dat onder meer sprake kan zijn van vergunningen die momenteel niet dusdanig zouden zijn verleend.

Aangezien het een discretionaire bevoegdheid en geen verplichting betreft, zal er dan een afweging van de betrokken belangen gemaakt moeten worden en tot die belangen behoort ook het belang van de rechtszekerheid van de vergunninghouders.

De gevolgen van intrekking voor vergunninghouders zijn daarom afgezet tegen de effecten die de intrekking heeft voor de natuurwaarden. Daarbij is uitgegaan van een sterke uitgangspositie van vergunninghouders aangezien het gaat om onherroepelijke vergunningen waaraan rechtszekerheid kan worden ontleend.

Zoals aangegeven is habitatype H91E0C vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) het enige habitatype waarvoor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek is aangewezen, blijkt volgens AERIUS Calculator, versie 2022, welke sinds 22 januari 2023 beschikbaar, dat voor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek de kritische depositiewaarde (1.857 mol/ha/jaar) voor het habitatype H91E0C slechts op 1 hexagoon wordt overschreden en gaat het daarbij om hexagoon 4207091 (coördinaten x:154641 y:444607).

Raadpleging van AERIUS Calculator op 22 maart 2023 (rekenjaar 2023) leert dat op hexagoon 4207091 (coördinaten x:154641 y:444607) een achtergronddepositie plaatsheeft van 1.946,1 mol/ha/jaar, dat binnen de in de op de kaart voor Grootchalige stikstofdepositie Nederland⁸ genoemde *range* van 1.500 tot 2.000 mol/ha/jaar ligt.

Het habitatype H91E0C vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) heeft een vrij hoge kritische depositiewaarde van 1.857 mol/ha/jaar. Omdat Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek voorts een klein Natura 2000-gebied betreft, is het zodoende relatief eenvoudig om tot een situatie te komen waarin er geen of minder overschrijding van de kritische depositiewaarde plaatsvindt.

Wij achten het (gedeeltelijk) intrekken van vergunningen dan ook geen (noodzakelijke) maatregel zonder welke geen herstel van het habitatype kan plaatsvinden, mede gelet op het feit dat ten aanzien van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek reeds andere maatregelen zijn en worden getroffen.

Wij komen zodoende tot de conclusie dat de belangen van vergunninghouders zwaarder wegen dan de belangen die met intrekking zijn gediend. Gelet op bovenstaande afweging van de betrokken belangen zullen wij geen gebruik maken van de krachtens artikel 5.4, eerste lid, aanhef en onder sub d, van de Wnb geldende discretionaire bevoegdheid om vergunningen (gedeeltelijk) in te trekken.

- Ad 2. AERIUS Calculator, versie 2022, is het in artikel 2.1 van de Regeling natuurbescherming wettelijk voorgeschreven rekeninstrument om de stikstofneerslag van projecten in Natura 2000-gebieden te berekenen. In dit verband wordt verwezen naar de uitspraak van de Afdeling van 5 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1299 (ViA15-uitspraak), waarin AERIUS Calculator is geaccepteerd als zijnde het best beschikbare wetenschappelijke rekeninstrument om de stikstofneerslag van projecten in Natura 2000-gebieden te berekenen.

Dit betekent dat wij bij onze beoordeling van uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking zijn gebonden aan het wettelijk voorgeschreven rekeninstrument AERIUS Calculator, versie 2022, inclusief de daarin opgenomen kritische depositiewaarden. Het rapport, wetenschappelijk onderzoek en de deskundigenverklaring waarnaar door u wordt verwezen, maakt dit niet anders.

- Ad 3. De herstelmaatregelen uit Beheerplan Kolland & Overlangbroek 2019-2025 zijn op zichzelf inderdaad onvoldoende om verslechtering tegen te gaan. Er is echter niet uitsluitend verwezen naar deze herstelmaatregelen, maar naar een concreet tijdspad met concrete maatregelen en doelstellingen zodat vooralsnog van de (gedeeltelijke) intrekking van vergunningen op grond van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb kan worden afgezien. De herstelmaatregelen zijn niet door ons aangevoerd als grond waarom stikstofmaatregelen niet nodig zouden zijn, maar als zijnde onderdeel van een pakket aan (herstel en stikstof) maatregelen en doelstellingen waardoor de (gedeeltelijke) intrekking van vergunningen vooralsnog niet nodig wordt geacht.

⁸ <https://www.atlasnatuurlijkkapitaal.nl>.

- Ad 4. Door ons wordt niet ingezien dat de conclusies uit de uitspraak van de Afdeling van 2 november 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3159 (Porthos-uitspraak), ten aanzien van vergunningverlening linea recta kunnen worden toegepast op de beoordeling van verzoeken tot intrekking in de zin van artikel 5.4, eerste en tweede lid, van de Wnb.

Bij vergunningverlening mag geen wetenschappelijke twijfel bestaan dat een project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Bij de beoordeling van verzoeken tot intrekking gaat het, indien een van de intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb zich voordoet, om een belangenafweging dan wel, indien een beroep wordt gedaan op of een beoordeling aan de orde komt aan de hand van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb, om de vraag of intrekking nodig is (als passende maatregel) ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.

Bovendien blijkt uit de Logtsebaanuitspraak dat wel degelijk mag worden verwezen naar maatregelen waarmee uitvoering zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.

- Ad 5. Er zijn en worden wel degelijk passende maatregelen genomen.

Zoals aangegeven zijn en worden de (herstel)maatregelen en de Gebiedsgerichte aanpak ter reductie van stikstofdepositie getroffen met het doel om de (dreigende) verslechtering van de natuurkwaliteit van stikstofgevoelige habitats te voorkomen of te herstellen, en zijn deze daarom passende maatregelen. Ook is duidelijk wanneer de maatregelen zijn uitgevoerd of nog zullen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect is van die maatregelen.

Bovendien heeft de Afdeling in de Logtsebaanuitspraak aangegeven dat wel degelijk mag worden verwezen naar maatregelen waarmee uitvoering zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat punt 1. van uw zienswijze aanleiding geeft om onze overwegingen ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen. Deze wijziging leidt overigens niet tot een ander besluit.

De wijziging behelst dat in de derde alinea van hoofdstuk IV. Beoordeling is opgenomen dat voor zover de intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb van toepassing zijn, geldt dat de belangen van vergunninghouders zwaarder wegen dan de belangen die met intrekking zijn gediend en dat dit betekent dat wij geen gebruik maken van de krachtens artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb geldende discretionaire bevoegdheid om vergunningen in te trekken. Ter onderbouwing daarvan wordt verwezen naar de in dit besluit opgenomen beantwoording van de zienswijze, onder Ad 1. van hoofdstuk V. Zienswijze.

VI. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn in de derde tot en met zesde alinea van pagina 3 van dit besluit een aantal inhoudelijke wijzigingen aangebracht, zodat hetgeen daarin is opgenomen aansluit bij de actualiteit.

Ten opzichte van het ontwerpbesluit is, naar aanleiding van de zienswijze, in de derde alinea van hoofdstuk IV. Beoordeling een inhoudelijke wijziging aangebracht.

Ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn voor het overige geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

VII. Beroep

Indien u zich niet kunt verenigen met dit besluit kunt u een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Hiervoor zijn griffierechten verschuldigd. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt (na publicatie) aan op de dag na terinzagelegging.

Het beroep kan worden ingesteld door:

- belanghebbenden;
- niet-belanghebbenden die tijdig hun zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of geen zienswijze naar voren hebben gebracht maar die dat redelijkerwijs niet kan worden verweten.

Het besluit wordt onherroepelijk nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift ongebruikt is verstreken. Het instellen van beroep schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist,

kunt u naast het instellen van beroep een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. In dat geval treedt het besluit niet in werking voordat op dit verzoek is beslist. Griffierechten zijn hiervoor opnieuw verschuldigd. Titel 8.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

VIII. Overleg en informatie

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2589111.

IX. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan:

- Vereniging Natuur en Milieu, IVN-afdeling Wijk bij Duurstede.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zoveel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarbij van belang. Daarom is een afschrift van dit besluit tevens gezonden aan de in dit geval van belang zijnde bestuursorganen.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- Gemeente Utrechtse Heuvelrug;
- RUD Utrecht.

Tevens wordt dit besluit gepubliceerd op: <https://www.officielebekendmakingen.nl>

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,
b.a.

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving